

Kaini tütar

Pirkko Saisio

Soome keelest tõlkinud Hille Lagerspetz

Risku

Vangla on nõmmel.

Taevas ja maa on ühtmoodi hallid nagu sõduritekk. Silmapiiril sulavad need kokku: taevaranda ei ole näha.

Vangla on ehitatud põlevatest küünaldest. Nende keskel liiguvad valgeis rõivais vangid ja laulavad keskaegset madrigali.

Väikese poisi juustest pudeneb lilli. Need lahustuvad aeglaselt märga maasse.

Valvuritel on tumedad mundrid, ja valvurid kadestavad oma vange.

Laulva ringi keskel vees istub tütarlaps. Ta on alasti, ei ütle midagi ega igatse kuhugi. Ma puudutan tüdruku paljast õlga. Tüdruk vaatab minust otse läbi.

Nõnda tutvusin ma Annaga seitse aastat tagasi: unes.

Ta muidugi naeris, kui ma talle sellest rääkisin.

Hommik ei olnud kaugel.

Laes värelesid rahutud varjud. Toas oli jälle palav, radiaator solises nagu metsaoja.

Ma tõusin, et aken lahti teha. Trammirööpad läikisid niiskusest. Kauguses tūmises juba dokk, magava linna südamehää.

Ma ei saanud enam und. Püüdsin meelde tuletada madrigali, mida vangid olid unenäos laulnud.

Ülejäänud öö vaatasin aknast välja.

Aken oli lae all, voodi akna all. Aknast paistis lapike taevast. Inimestest, kes tänaval aknast mööda kõndisid, paistsid ainult sääred.

Tänavalambid kustusid, linn ärkas.

Panin teevee tulele ja katsusin klaveri abil madrigali leida.

Klaver oli must, ilus ja päevinäinud. Eelmisel talvel oli see kolinud Pormestarinrintelt baaba juurest minu juurde Vyökatule. See oli oma elus palju kolinud ja iga kolimine oli olnud samm allapoole. Sõja ajal oli klaver elanud pool aastat pandimaja tagatoas, kuni noor ja uhke leitnant, baaba tulevane väimees ja minu tulevane isa, selle päästis.

Mõnikord olen kahtlustanud, et ema abielluski klaveri pärast.

Selle hääli oli kähe ja sentimentaalne, naeruväärne. See sobis hästi kokku vanade mustlasromansside ja slaavi rahvaviisidega, halvasti kõige muuga: Bachi, Griegi, Chopini, isegi Brahmsi või Tšaikovskiga. Klaveri keeled katkesid, see ei tahtnud hääles püsida, ja ma armastasin seda.

Kui ma ukse enda taga kinni lükkasin, meenusid mulle madrigali viimased sõnad: linn, mis on ehitatud mäe otsa, ei jää saladuseks...

Akadeemia söögisabas, keset nõudekilinat ja lihapallilõhna meenus mulle madrigal.

Otsisin ühe tühja klassiruumi ja klaveri.

Madrigal oli lihtne, kahehäälnine. Ümisesin esimest häält ja teist kobasin klaveril.

See oli lühike kurb laul, sõnad, mida ma mäletasin, ei sobinud meloodiaga. „Landino või?”

Uksel seisis pikk heledate juustega tüdruk, tšellokast kaenlas. Tüdruk oli kahvatu ja tõsine, esimese kursuse üliõpilane, kes puudus tihti tundidest.

„Ei,” ütlesin ma kimbatuses. „See... tuli justkui kuskilt...”

Tüdruk vaatas mind, naeratamata.

Inimese mälu on imelik: see tunneb asju ära tagantjärele. Tüdruk, kes seisis uksele, oli kohmakas ja uje, vaenulik, ja nüüd seitse aastat hiljem mäletan ma teda südika ja uhkena.

Võib-olla ei kulge aeg kronoloogiliselt. Võib-olla võib ajas edasi-tagasi liikuda, nagu Anna ütleb, ja seepärast ühe silmapilguga tundmatus inimeses tulevast ühist teekonda näha.

Ega ma seal klassitoas ei armunud Annasse. Ma kurvastasin oma madrigali pärast.

See oli varane Landino, pelk järeleaimamine.